

СПЕЦИЈАЛНА БРИГАДА НА КОПАНИКУ

Током недељу дана, колико су припадници противтерористичког и 63. падобранског батаљона боравили на планини покривеној дебелим слојем снега, било је времена и за скијање, али је претежни део обуке подразумевао увежбавање оних вештина које специјалце, с правом, издвајају од других јединица. Они су елита и то показују у свакој прилици. Једна од таквих била је и недавна посета министра одбране Братислава Гашића и начелника Генералштаба Војске Србије генерала Љубише Диковића.

За

Средином јануара јединице Војске Србије, посебно оне које се с правом диче вишим нивоом обучености, традиционално одлазе на Копаоник, где реализују део обуке у зимским условима. Ћудљива српска снежна краљица уме да буде веома сурова, нарочито према онима који, уместо на скијашким стазама, већи део времена проводе у њеним шумовитим, снегом завејаним пределима. Припадници Специјалне бригаде Војске Србије не хају, међутим, за планинске претње и негостољубивост која, понекад, може да буде и веома опасна. Није реткост да се временски услови, на висини већој од две хиљаде метара, погоршају напречац, неочекивано и готово необјашњиво. Тада се предиван сунчани дан, с тек покојом снежном пахуљом, претвара у тмурну, ветровиту и смртоносну ноћ, у којој се ни прст пред оком не види. Спас од снежне мећаве тада је могуће наћи у импровизованим склоништима, попут медвеђе јаме или широког четинарског дрвета с бујном и спасоносном крошњом.

Искусни скијаши добро знају да и прелепи Копаоник зими уме да буде веома ћудљив, па ни у таквим (не)приликама, ипак, не губе присебност. Готово увек су негде близу, скривени од погледа, скрајнути од најпрометнијих стаза, у тами четинарских стабала, оштром оку ипак приметни, привремени зимски објекти које су, током вишедневних вежби, изградили припадници јединица Војске Србије. А где су њихови иглои, ту негде су и они, спремни да помогну. Врло брзо залутали излетник или повређени скијаш приметиће снажне моторне санке припадника Војске Србије или јединице за трагање и спасавање, који ће им пружити прву помоћ и одбацити на сигурно. За панику, стога, нема места. У то се, последњег викенда у јануару, уверио и министар одбране Братислав Гашић који је, с начелником Генералштаба Војске Србије генералом Љубишом Диковићем, обišао део јединица Специјалне бригаде које су на Копаонику

реализовале интензивну обуку у зимским условима. Током недељу дана, колико су припадници противтерористичког и 63. падобранског батаљона боравили на планини покривеној дебелим слојем снега, било је времена и за скијање, али је претежни део обуке подразумевао увежбавање оних вештина које специјалце, с правом, издвајају од других јединица. Они су елита и то показују у свакој прилици.

Брзи, ефикасни и невидљиви

Краткотрајна посета министра одбране и начелника Генералштаба са сарадницима, за припаднике Специјалне бригаде била је, стога, прилика више за доказивање. И они су је зналачки искористили. За веома кратко време на четири радне тачке приказали су ниво обучености јединица Службе трагања и спасавања, поступке извиђачког одељења у постављању заседе и пресретању неи-

дентификоване наоружане групе, брзину и вештину противтерористичког тима у хватању терориста и способности у преживљавању у суровим зимским условима на негостољубивој планини.

– На Војном полигону Копаоник реализовали смо само један, интензивнији део обуке у зимским условима, ко-

ја, наравно, обухвата много више од онога што смо овде приказали – рекао је пуковник Зоран Величковић, командант Специјалне бригаде Војске Србије. – Припадници јединица ове бригаде оспособљавају се и у другим вештинама, попут верања, скијања, преживљавања у природи у свако доба године, у свим временским условима. Овде смо демонстрирали неколико начина да се преживи у екстремним условима, када је насељено место удаљено више десетина километара и када нам једини заклон пружају крошње четинара или на брзину ископане медвеђе јаме. Поред иглоа, у којима је температура, уз неколико свећа, и десетак степени виша од спољне, неколико дана може се преживети и у импровизованим склоништима под крошњама дрвећа. Ипак, у условима мећаве, када снежни наноси запрете и најiskusнијима, могућност да се залута сразмерно се увећава, па је опасност од смрзавања реална. У таквим случајевима, наше јединице Службе трагања и спасавања, опремљене и псима обученим за детектовање и извлачење људи затрпаних снегом, или залуталих у изненадној мећави, представљају спасоносну наду. Кад је реч о припадницима наше Службе трагања и спасавања, намењене углавном за спасавање пилота по неприступачном терену, или припадника других јединица Војске Србије у непријатељском окружењу, то је најбоље људство које имамо за извршавање специфичних и специјалних задатака, карактеристичних за јединице таквог типа. Опремљени су најмодернијом верачком и другом планинарском опремом, скијама, крпљама, савременим средствима за комуникацију и оспособљени за дејства и по најсуровијим земљишним условима. Јединица је из састава 63. падобранског батаљона Специјалне бригаде, а овде је реализовала најинтензивнији део обуке у зимским условима – рекао је пуковник Зоран Величковић.

И док пуковник Величковић објашњава поступке тима Службе трагања и спасавања, специјално обучени службени пас, расе белгијски овчар, прилази снежној гомили под којом је затрпан припадник 63. падобранског батаљона и после краћег њушкања и обилажења раскопава снег и повлачи човека за рукав. Убрзо стижу спасилачки тимови на моћним моторним санкама које га односе на сигурно, до прве медицинске екипе или неког склоништа у коме ће му пружити потребну помоћ. Иако је био затрпан снегом више од сат времена, маркирант старији водник Горан Денић расположен је за причу.

– Чудан је осећај, морам да признам. Нисам очекивао да ћу толико да останем затрпан – рекао је Денић. – Првих десетак минута, можда и мало више било је све у реду, снег се пода мном топио од температуре мог тела. А онда је почело да бива хладно. Снег је био све тврђи, видљивост све слабија, имао сам моторолу тако да сам могао да комуницирам с колегама, све време сам био под присмотром медицинског тима, али није ми било свеједно. Како је време одмицало, јављала се и клаустрофобија, било је као да сам закопан. И мада сам то већ неколико пута увежбавао, увек је то трајало десетак минута, никада толико дуго. Почео сам да осећам сувише велику хладноћу у ногама, затим и по целом телу, јављала се дрхтавица, на моменте ми се чинило да губим вид, а онда сам чуо пса како се приближава. Тек тада ми није било свеједно, покрети су ми били ограничени, не само због скученог простора, већ и превелике хладноће, а требало је померити главу, пас је умео да се „уживи“, да поцепи униформу или јаче стегне руку. Ипак, био је нежан, најпре ме овлаш ухватио чељустима за лице, али ме одмах пустио и повукао за одећу. Тако ме извукао, после је све било уобичајено, према сценарију, превезен сам до санитетског возила и даље до објекта – испричао је старији водник Горан Денић, напомињући да је и то несва-

кидашње искуство, тек део обуке специјалаца. Искуство које ће, као и до сада, поделити с колегама, касније, на анализи вежбе.

Свестрано знање, ефикасне вештине, модерна и богата опрема

По завршетку тог, за многе најатрактивнијег дела кратке показне вежбе на којој су припадници Специјалне бригаде демонстрирали завидан ниво прецизности, снажљивости, знања, али и неустрашивости, наступили су извиђачи који су, готово невидљиви неуком оку, маскирани у беле заштитне комбинезоне, с оружјем омотаним специјалним тканинама, формирали заседу и уз употребу само хладног оружја, нечујно савладали неидентификовану наоружану групу. Мада су били веома опрезни, крећући се по свим тактичким правилима на непознатом терену, наоружани аутоматским оружјем на готовс, непознати терористи, шверцери, емигранти, или ко већ, нису имали прилику за отпор. Стекао се утисак да, заправо, нису ни знали тачно место заседе. Или је све то тако брзо изведено да им није вредело ни ако су знали. Похватани су за свега неколико секунди, без иједног гласа или шума.

Шансу за отпор нису имали ни „терористи“ који су, додуше уз знатно већу буку, зачињену употребом ватреног оружја и димних бомби, похватани упркос покушају бекства моторним возилом. Ту је било и „рањених“.

На крају, веома занимљива вежба окончана је обиласком зимских склоништа, иглоа, бивака ослоњених о стену, медвеђих јама и „снежних шатора“ под крошњама четина-

ра. Они који се разумеју у преживљавање на планинама у зимским условима сведоче да је у иглоу и десетак степени топлије него напољу. Остаје да им верујемо, ако ништа друго, а оно због Ескима. Кад они могу...

Оцењујући вежбу дела јединица Специјалне бригаде веома успелом и истичући висок ниво њихове обучености, министар одбране Братислав Гашић није пропустио прилику да још једном изрази задовољство због приказаних способности бригаде која „представља елиту Војске Србије“.

– Веома сам поносан што могу да кажем да сте део јединице по свему равне сличним јединицама у свету. Наша војска је снабдевена и модерним наоружањем и савременом опремом, али и врхунским знањем и способностима, на којима многи могу да нам завиде. Специјална бригада је још једном показала да може да одговори свим безбедносним изазовима који се ставе пред њу – рекао је министар Братислав Гашић.

Опремљени најбољим домаћим и страним наоружањем, посебно оним специфичним за јединице специјалне намене, снабдени најмодернијом оптичком опремом и савременим средствима за комуникацију, осматрање и извиђање, за заштиту од временских непогода и несметано кретање по снегу и леду, припадници Специјалне бригаде су још једном показали да су веома оспособљени за ефикасна дејства на земљи и из ваздуха, у свим временским и просторним условима, у свако доба дана и године. Лети и зими, дању и ноћу, на води, у ваздуху и на планинама, за њих препреке не постоје. ■

Душан ГЛИШИЋ
Снимио Јово МАМУЛА

